

tjene en bedre Skæbne; mig bekendt er der ogsaa adskillige af disse oprindelige Aktionærer, der have været tilfredse med at faa langt mindre ud af deres Aktier, end det, der her bydes. Jeg ved saaledes en Aktionær for et ret stort Beløb, som har sagt: Ja, jeg har afskrevet hver eneste Øre, jeg anser slet ikke disse Aktier for at være noget værd — de ere opførte med Nul i min Status, kunde jeg faa en 30—40 pCt., solgte jeg straks og vilde betragte det som fundne Penge. Og det er ligeledes vistnok ret givet, at i Mellemtiden ere ikke faa Aktier gaaede over paa andre Hænder til langt under pari, at disse da faa et Papir, der i alle Tilfælde efter Bogstaven opføres til fuld Værdi, er mere, end jeg synes naturligt. Det, jeg derfor ønsker, Udvalget vilde undersøge, var, om det ikke var muligt at skaffe den tredie Interessent, Dyrkerne derovre, noget mere Sikkerhed, end jeg synes, dette Forslag giver dem. Det kan vel kun ske ad een Vej, nemlig ved at gøre sit til, at de ny Kogeri-Aktier saa vidt muligt komme i Hænderne paa Sukkerdyrkerne, saa at det kan blive en Slags Andelsfabrik. Jeg antager i øvrigt, at den Tanke ogsaa har været oppe hos Regeringen, saaledes opfatter jeg i alle Tilfælde det sidste Punktum i § 1, at der undtagelsesvis kan udstedes enkelte Aktier paa 100 Kr. eller Multipla deraf. Jeg antager, man har tænkt, at disse skulde kunne købes af Negerhushænd. Der vil næppe heller være andre, der ville ønske at købe Aktier, som kun give Andel i et Aktiv, der knap er det halve værd af det, Aktiekapitalen lyder paa. Det, der da efter min Mening maatte ønskes var, at Staten for sine Aktiers Vedkommende søgte saa vidt muligt at bringe dem paa Jordbrugernes Hænder, at Finansministeren derfor fik en Opfordring til at lade Kogierne vurdere og samtidig en Bemyndigelse til, mod kontant Betaling eller paa absolut sikre Betingelser at overlade til Rørleverandørerne Aktier til saa meget billigere Pris, som Fabrikens Vurderingssum kom under 3 Millioner. Det vilde for Statskassens Vedkommende føre til, at den fik kontant et mindre Beløb i Stedet for et Papir, som det sikkert vil være vanskeligt for den at faa noget ordentligt Udbytte af, især hvis den vil tage det Hensyn til den 3die Part, Jordbrugerne, derovre, som Motiverne netop saa bestemt forlange taget. Og der vilde jo ikke ligge den allermindeste Ubillighed deri, der vilde ikke være Tale om at skænke noget til disse Jordbrugere, der

vilde kun være Tale om at lægge Tingene til rette for dem, saa de kunne faa Del i Fabrikken til en Pris, der svarer til dens virkelige Værdi. Man vilde dermed ogsaa kunne mene, at der kom Fred og god Forstaaelse mellem de to Parter til Fordel for begge, i Stedet for at der efter min Tro under den her foreslaaede Ordning vil komme Ufred derovre. Jeg skal tilføje, at hvis Statens Aktier ad denne Vej kom over paa Jordbrugernes Hænder, tvivler jeg ikke paa, at mange af de private Aktionærers vilde gaa samme Vej, fordi de ganske naturligt ville sige til sig selv: Jeg har rigtignok faaet en Aktie, der lyder paa 1,000 Kr., men den er jo ikke mere end 500 Kr. værd; naar nogen vil give mig det kontant, saa sælger jeg den. Saaledes vil Sagen naturligt kunne glide over i det eneste Spor, der byder en virkelig Løsning. Det er disse Betragtninger, som jeg vil anmode et æret Udvalg om at tage under Overvejelse, saaledes at vi kunde naa, at denne Lov ikke blot bragte en Afgørelse af Forholdet imellem Kolonialkassen og Kogierne og bragte en Løsning, der var tilfredsstillende for Aktionærerne, men at den ogsaa bragte en Løsning, der kunde blive tilfredsstillende for Øens Jordbrugere, hvad vi dog alle gerne ønske skulde blive Tilfældet.

Finansministeren (Hage): Det ærede Medlems Betragtninger giver mig ikke Anledning til mange Bemærkninger. Det forekommer mig, at han noget vel meget bevægede sig i tænkte Forudsætninger, under Indtrykket af Forestillinger, som ikke ganske stemme med Virkeligheden. Derimod det Moment, som er Hovedsagen her, lagde det ærede Medlem kun en ganske forbigaaende Vægt paa. Det er det, at ved denne Overenskomst bringer Staten til Afvikling den meget ubehagelige Forpligtelse, som paahviler St. Croix's Kolonialkasse ved den Garanti, som Kolonialkassen har paataget sig over for Aktionærerne. Det er let nok at sige, at denne Forpligtelse betyder ikke noget, for saa vidt som naar Kolonialkassen ikke kan betale, faa Aktionærerne ikke de Penge, der tilkomme dem. Ikke destomindre vedbliver denne Forpligtelse at hvile paa Kolonialkassen, og under mange forskellige Forudsætninger kan denne Garanti blive effektiv og blive meget byrdefuld. I det Øjeblik, det kan komme til at dreje sig ikke blot om 26 Aars Rente à 5 pCt., som allerede ere paaløbne, men ogsaa om selve Kapitalen, vil det ses, at det kommer til